

Ruimtelijke ordening

31

Te veel katten –
Twenterand

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van
State

19 december 2012, nr. 201204340/1/A1, LJN
BY6666

(mr. Bijloos)

Noot J.S. Haakmeester

**Begrip wonen. Aanvaardbaarheid houden
dieren. Woonfunctie. Bebouwde kom. Katten.
Ruimtelijke uitstraling.**

[Awb art. 5:32]

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Twenterand heeft onder oplegging van een last onder dwangsom een bewoner van een woning gelegen binnen de bebouwde kom gelast niet meer dan 10 katten op dit perceel te houden. Feitelijk werden er 20 tot 40 katten in de woning gehouden. De vraag of het houden van zoveel katten in strijd is met de woonbestemming, moet worden beoordeeld aan de hand van de ruimtelijke uitstraling die dat gebruik gezien aard, omvang en intensiteit heeft. Bepalend is of deze uitstraling zodanig is, dat dat gebruik planologisch gezien niet meer verenigbaar is met de woonfunctie van het perceel. Daarvoor is volgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State onder meer bepalend de ligging van het perceel (binnen of buiten de bebouwde kom) en de afstand van de woning tot andere woningen.

Uitspraak op het hoger beroep van:
[appellante], wonend te Vroomshoop, gemeente
Twenterand.

tegen de uitspraak van de voorzieningenrechter
van de rechtbank Almelo van 15 maart 2012 in
zaken nrs. 12/173 en 12/174 in het geding tussen:
[appellante]

en

het college van burgemeester en wethouders van
Twenterand.

Procesverloop

Bij besluit van 25 mei 2011 heeft het college [ap-
pellante] onder oplegging van een dwangsom ge-
last niet meer dan vijf katten te houden op het

perceel [locatie 1] te Vroomshoop (hierna: het perceel) en maximaal 10 m² van de ondergeschikte gebouwen op het perceel te gebruiken voor het houden van huisdieren.

Bij besluit van 11 januari 2012 heeft het college het door [appellante] daartegen gemaakte bezwaar gegrond verklaard en [appellante] onder oplegging van een dwangsom gelast het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van het houden van katten te beperken tot een aantal van maximaal tien katten, de bouwwerken aangeduid als A, B en E te verwijderen en verwijderd te houden, en het gebruik van bouwwerk D ten behoeve van het houden van katten te staken en gestaakt te houden, voor zover bouwwerk D (lees: bouwwerk C) ten behoeve van het houden van katten wordt gebruikt.

Bij uitspraak van 15 maart 2012 heeft de voorzieningenrechter het door [appellante] daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft [appellante] hoger beroep ingesteld.

Het college heeft een verweerschrift ingediend.

Daartoe in de gelegenheid gesteld heeft [belanghebbende] een schriftelijke uiteenzetting gegeven. De zaak is door een meervoudige kamer van de Afdeling verwezen naar een enkelvoudige.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 4 december 2012, waar (...; red.).

Overwegingen

1. Ingevolge het ter plaatse geldende bestemmingsplan "Vroomshoop Woongebied" rust op het perceel de bestemming "woongebied". Ingevolge artikel 3, achtste lid, onder a, van de planvoorschriften is het verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken, dan wel te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de gegeven doeleindenomschrijving. Ingevolge het achtste lid, onder b, wordt onder strijdig gebruik als bedoeld onder a, in ieder geval begrepen het gebruik van ondergeschikte gebouwen met een oppervlakte van meer dan 10 m² voor huisdieren.

2. [appellante] betoogt dat de voorzieningenrechter heeft miskend dat het college niet bevoegd was handhavend op te treden, nu het houden van 20 tot 40 katten op het perceel verenigbaar is met de bestemming woongebied. Het college heeft bovendien volgens haar ten onrechte niet gemotiveerd waarom het houden van maximaal tien katten wel in overeenstemming is met die bestemming. [ap-

pellante] betoogt voorts dat de voorzieningenrechter heeft miskend dat het gebruik van de bouwwerken A, B en E niet in strijd is met artikel 3, achtste lid, onder b, van de planvoorschriften nu het geen ondergeschikte gebouwen zijn.

2.1. De voorzieningenrechter heeft met juistheid overwogen dat de vraag, of het ter plaatse houden van 20 tot 40 katten in strijd is met de woonbestemming, moet worden beoordeeld aan de hand van de ruimtelijke uitstraling die dat gebruik gezien aard, omvang en intensiteit heeft. Bepalend is of deze uitstraling zodanig is, dat dat gebruik planologisch gezien niet meer verenigbaar is met de woonfunctie van het perceel. Het perceel ligt in de bebouwde kom en wordt omringd door woonhuizen. De katten verblijven onder meer in buitenrennen die tegen de perceelsgrens met het naastgelegen perceel [locatie 2] zijn aangebouwd. Gelet op het karakter van de omgeving en de ruimtelijke uitstraling die het houden van 20 tot 40 katten daarop heeft, heeft de voorzieningenrechter terecht in navolging van het college geoordeeld dat het gebruik van het perceel in strijd met de woonbestemming is. Dat het gaat om raskatten die zelden buiten komen, zoals [appellante] stelt, maakt, wat daar ook van zij, de ruimtelijke uitstraling niet anders.

Het college heeft zich op het standpunt gesteld dat bij het houden van maximaal tien katten het gebruik van het perceel en de daarop gelegen bouwwerken op een maatschappelijk gebruikelijke wijze mogelijk is. De voorzieningenrechter heeft terecht geoordeeld dat het college hiermee deugdelijk heeft gemotiveerd, dat het houden van tien katten wel verenigbaar is met de woonbestemming.

Het gebruik van de bouwwerken A, B en E op het perceel voor het houden van meer dan tien katten is, gezien het voorgaande, ook in strijd met de woonbestemming. Dat deze bouwwerken geen ondergeschikte gebouwen zijn als bedoeld in artikel 3, achtste lid, onder b, van de planvoorschriften doet aan dit oordeel niet af. Dit planvoorschrift geeft door de woorden "in ieder geval" een voorbeeld van strijdig gebruik en is niet uitputtend bedoeld.

De betogen falen.

3. Derhalve is sprake van strijd met artikel 3, achtste lid, onder a, van de planvoorschriften, zodat het college ter zake handhavend kon optreden.

Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met een last onder bestuursdwang of dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevergd, dit niet te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisering bestaat. Voorts kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

4. [appellante] betoogt dat de voorzieningenrechter heeft miskend dat het college van handhavend optreden behoorde af te zien, nu de bouwwerken A, B en E kunnen worden gelegaliseerd.

4.1. Het betoog faalt, reeds omdat het college een daartoe strekkende aanvraag om bouwvergunning bij besluit van 13 april 2010 heeft geweigerd en deze weigering in rechte onaantastbaar is.

5. Voorts betoogt [appellante] dat de voorzieningenrechter heeft miskend dat handhavend optreden onevenredig is in verhouding met de daarmee gediende belangen, nu het houden van meer dan tien katten niet tot overlast leidt.

5.1. De voorzieningenrechter heeft met juistheid overwogen dat aannemelijk is dat het gebruik leidt tot overlast. De foto's bij de schriftelijke uiteenzetting van de derde-belanghebbende laten uitwerpselen in verscheidene bouwwerken op het perceel zien en deze stelt stank- en geluidsoverlast te ondervinden. Het algemeen belang is gediend bij handhavend optreden en het door [appellante] aangevoerde persoonlijke belang dat zij al haar katten wil blijven houden op het perceel vormt geen bijzondere omstandigheid om van handhavend optreden af te zien. De overtreding is naar aard en omvang niet dusdanig beperkt van omvang, dat het college niet om die reden van handhavend optreden had behoren af te zien, zoals de voorzieningenrechter terecht heeft geoordeeld.

Het betoog faalt.

6. Het hoger beroep is ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd.

7. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:
bevestigt de aangevallen uitspraak.

NOOT

In de hiervoor opgenomen uitspraak wordt de interessante vraag behandeld wanneer het houden van huisdieren niet meer in overeenstemming is met de bestemming wonen. In deze uitspraak ging het om een woning met de bestemming "Woongebied". In deze woning werden twintig tot veertig katten gehouden. De gemeente Twenterand achtte een dergelijk aantal katten niet in overeenstemming met de woonbestemming van het perceel en heeft onder oplegging van een last onder dwangsom gelast het aantal katten te beperken tot eerst vijf en bij besluit van 11 januari 2012 maximaal tien katten. Allereerst toetst de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, hierna: "Afdeling", of het houden van twintig tot veertig katten in overeenstemming met de woonbestemming is. De Afdeling beoordeelt dat aan de hand van de ruimtelijke uitstraling die dat gebruik gezien de aard, omvang en intensiteit heeft. In een aantal andere uitspraken komt de Afdeling tot een vergelijkbare toets. De Afdeling komt in de hiervoor opgenomen uitspraak tot de conclusie dat het houden van twintig tot veertig katten niet verenigbaar is met de woonfunctie. Bepalend daarvoor is dat het perceel binnen de bebouwde kom ligt en door woonhuizen wordt omringd. De katten verblijven onder meer in buitenrennen die tegen de perceelgrens zijn aangebouwd en aannemelijk is dat de katten voor stank en geluidsoverlast zorgen. In een aantal andere uitspraken past de Afdeling dezelfde criteria toe; een aantal zal hieronder kort worden beschreven.

Allereerst de uitspraak van 27 december 2012, LJN BY7298. In deze uitspraak komt de vraag aan de orde of het houden van paarden binnen het bestemmingsplan "Voorweg IV" en de bestemming "Woondoeleinden" toelaatbaar is. De Afdeling komt tot de conclusie dat naast de aard van de omgeving ook de afmetingen van het perceel en de afstand en afmeting tot de omliggende percelen van belang zijn. De Afdeling stelt zich op het standpunt dat het perceel aan drie andere percelen grenst die alle drie een omvang hebben van circa 200 m². Het perceel ligt welis-

waar buiten de bebouwde kom, maar desondanks is het houden van paarden op een perceel van die omvang niet in overeenstemming met de woonbestemming.

In de uitspraak van 24 juni 2009 met nummer 200808557/1, toetst de Afdeling of het houden van 59 katten toelaatbaar is op grond van het bestemmingsplan Nij Altoenae, waarin het perceel is bestemd voor "Eengezinshuizen klasse B". De Afdeling past ook in deze zaak de hiervoor geformuleerde criteria toe. In het bestreden besluit is tevens opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders het houden van maximaal tien katten wel in overeenstemming acht met de bestemming "eengezinshuis". De Afdeling acht de keuze voor dat aantal aanvaardbaar.

In een uitspraak van 21 december 2005, LJN AU8478, komt de vraag aan de orde of het houden van twee paarden aanvaardbaar is binnen de bestemming "Woondoeleinden", zoals volgt uit het bestemmingsplan "Kern Melick". Het perceel heeft een omvang van ongeveer 800 m². Het perceel ligt binnen de bebouwde kom van de kern Melick en wordt binnen een straal van 25 meter volledig omringd door zes woningen met bijbehorende erven en binnen een straal van 50 meter door nog zeven woningen. De perceelsoppervlakte van de omringende woningen varieert van 247 m² tot 650 m² met een gemiddelde oppervlakte van 355 m². Gelet op deze omstandigheden, is de Afdeling van mening dat het perceel onderdeel uitmaakt van een woonwijk en dat – gelet op de ligging van het perceel te midden van andere woningen – geen relatie bestaat met het buitengebied. Dat de overlast voor de omgeving gering zal zijn, omdat het de bedoeling is de paarden alleen in de nacht te stallen en deze overdag in een weiland in het buitengebied te laten staan, zoals appellante stelt, is niet van belang, onder meer omdat het toestaan van een paardenstal op het perceel de mogelijkheid met zich brengt dat de paarden daar dag en nacht worden gestald.

Ik merk op dat een vergelijkbare rechtsvraag zich ook voordoet bij het bepalen of het hobbymatig houden van dieren als een inrichting moet worden gezien, waardoor de activiteit onder het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer valt. Kern van de toets is dat, indien de omvang van het hobbymatig houden van dieren te groot wordt, het houden van dieren als bedrijfsmatig

wordt aangemerkt en sprake is van een inrichting. Uit jurisprudentie blijkt dat, evenals bij de uitleg van het bestemmingsplan, niet alleen de aantallen dieren bepalend zijn voor de vraag of er sprake is van een bedrijfsmatige activiteit.

Daarvoor zijn, naast de continuïteit van de activiteit en het winstoogmerk, ook van belang de hinder die de activiteit veroorzaakt, de huisvesting van de dieren (zijn er speciale voorzieningen getroffen), de perceelsgrootte en de omgeving waar de dieren worden gehouden. Zie bijvoorbeeld de uitspraken van de Afdeling van 15 juli 2009, nr. 200809032/1, LJN BJ2606, gepubliceerd in «JM» 2009, 107, m. nt. Zigenhorn, 22 juli 2009, nr. 200809122/1, 3 oktober 2007, nr. 200700895/1, LJN BB4679 (alle inzake het houden van honden) en 8 februari 2006, nr. 200505052/1, LJN AV1240, niet gepubliceerd (inzake het houden van paarden).

Uit de hiervoor opgenomen uitspraken moge blijken dat het bevoegd gezag niet machteloos is, indien grote aantallen dieren in woningen worden gehouden. In een normale woonwijk zal het houden van omvangrijke aantallen huisdieren al snel de ruimtelijke uitstraling van een normale woning te boven gaan. Tegelijkertijd past een waarschuwing: het antwoord op de vraag of het houden van dieren binnen de bestemming wonen toelaatbaar is, is maatwerk en moet van geval tot geval worden beoordeeld. Naast de hiervoor opgenomen criteria moet bijvoorbeeld ook worden gekeken naar de redactie van het bestemmingsplanvoorschrift en de functies die daarbinnen toelaatbaar worden geacht.

J.S. Haakmeester